

USNESENÍ

Okresní soud v Táboře rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Prokopa a přísedících Marie Malé a Evy Bystřické v hlavním líčení konaném dne **22. ledna 2025** v trestní věci

takto:

Podle § 223 odst. 1 trestního řádu a § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu se trestní stíhání obžalovaného [REDAKCE] bez údajů o zaměstnání, trvale bytem [REDAKCE] pro skutky, že

1) v přesně nezjištěné době nejméně však od 1. 3. 2021 do května 2023 v Táboře, ale i na jiných místech v okrese Tábor prodal a jinak jinému opatřil drogu pervitin s obsahem nezjištěného množství účinné látky metamfetamin (+)-1-fenylmethyaminopropan, což je zakázaná psychotropní látka uvedená v příloze č. 5, seznamu psychotropních látek č. 5 Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., a to:

- [REDAKCE] – v několika desítkách případů poskytl zdarma drogu pervitin vždy v množství od 0,3 g do 0,4 g,

- [REDAKCE] - ve třiceti případech poskytl zdarma drogu pervitin vždy v množství 0,1 g,

- [REDAKCE] v nejméně 60 případech prodal drogu pervitin v množství 0,5 g za částku 1.000 Kč a v nejméně 115 případech drogu pervitin zdarma poskytl v množství 0,5 g,

- [REDAKCE] - ve čtyřech případech prodal drogu pervitin vždy v množství 0,2 g za částku 500 Kč (celkem prodal 0,8 g pervitinu za částku 2.000 Kč),

- [REDAKCE] – nejméně ve třech případech poskytl pervitin vždy v hodnotě nejméně 500 Kč,

- [REDAKCE] - v několika desítkách přesně nezjištěných případů prodal pervitin vždy v hodnotě nejméně 1.000 Kč,

- [REDAKCE] - nejméně v osmdesáti případech prodal pervitin vždy v množství nejméně 0,2 g,

- dne 30. 5. 2023 ve 14.00 hodin v Táboře, v podchodu vlakového nádraží, při zadržení orgány PČR ÚO SKPV Tábor měl u sebe 1 uzavíratelný plastový sáček s nahnědlou krystalickou látkou, analýzou jeho obsahu byla zjištěna přítomnost látky hydrochlorid metamfetaminu (pervitin) o celkové hmotnosti 6,80 g s koncentrací metamfetaminové báze 73,8 %, což odpovídá 5 018 mg metamfetaminu,

a tohoto jednání se dopustil přesto, že byl rozsudkem Okresního soudu v Táboře sp. zn. 5T 115/2017 ze dne 28. 3. 2018, který nabyl právní moci dne 23. 5. 2018, odsouzen za zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283

odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody ve výměře 34 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, který dne 7. 6. 2020 vykonal,

2) v době od 1. června roku 2023 do září roku 2023 v Táboře prodal, zprostředkoval, zdarma nebo za úplatu poskytl nebo přislíbil opatřit drogu Pervitin s obsahem účinné látky metamfetamin (+)-1-fenylmethyaminopropan, což je zakázaná psychotropní látka uvedená v příloze č. 5, seznamu psychotropních látek č. 5 Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, a to:

- [REDAKCE] – nejméně ve dvou případech poskytl pervitin vždy v hodnotě nejméně 500 Kč,

- [REDAKCE] - v několika desítkách přesně nezjištěných případů prodal pervitin vždy v hodnotě nejméně 1.000 Kč,

- [REDAKCE] nejméně ve třicetipěti případech prodal pervitin vždy v množství nejméně 0,2 g,

a tohoto jednání se dopustil přesto, že byl rozsudkem Okresního soudu v Táboře sp. zn. 5T 115/2017 ze dne 28. 3. 2018, který nabyl právní moci dne 23. 5. 2018, odsouzen za zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody ve výměře 34 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, který dne 7. 6. 2020 vykonal,

3) v přesně nezjištěné době dne 3. 3. 2023, v Praze na hlavním nádraží oslovil mladistvou [REDAKCE] s tím, jestli by s ním jela na chvíli na výlet, s čímž mladistvá, vzhledem k tomu, že k ní byl milý a příjemný souhlasila, nastoupila s ním dobrovolně do vlaku, jedoucího do Tábora, kde oba z vlaku vystoupili, přičemž poté, co si ještě v objektu nádraží píchl něco do žíly, dostala strach, že by jí mohl ublížit, nedokázala proto odmítnout a následovala ho do vozidla taxi, které je dovezlo do rodinného domu č.p. [REDAKCE] zde jí nabídl pervitin, který odmítla a opakovala, že musí být večer doma, obžalovaný jí odpověděl, že to stihne a nabídl jí alkohol zn. Božkov, s čímž opět ze strachu souhlasila a následně vypila nezjištěné množství alkoholu, který jí vícekrát do skleničky nalil, poté obžalovaný ležel na zádech a ona nad ním klečela, opakovaně ji nutil k orálnímu sexu, přes její slovní a fyzický odpor, který projevovala odtahováním a prosbami, ať to nedělá, když se snažila odtáhnout od jeho penisu, dal jí ruku na záda a silně jí přitiskl zpět k sobě, přičemž jí přes její fyzický odpor, strčil penis do úst, opakovaně se jí snažil vsunout prsty do vagíny a následně se pokoušel o pohlavní styk, k čemuž ale nedošlo vzhledem k tomu, že byla strachy sevrěná,

v nichž byly obžalobou Okresního státního zastupitelství v Táboře ze dne 21. 8. 2024 sp. zn. ZT 151/2023 spatřovány ad 1) zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) trestního zákoníku, ad 2) zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a ad 3) zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), b) trestního zákoníku,

zastavuje,

neboť obžalovanému duševní choroba, která nastala až po spáchání činů, trvale znemožňuje chápat smysl trestního stíhání.

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Táboře podala dne 23. 8. 2024 na obžalovaného [REDAKCE] obžalobu čj. ZT 151/2023-55, pro shora uvedené zločiny. Navrhla projednání věci před soudem a ukládání nepodmíněného trestu. Součástí spisového materiálu byl

však znalecký posudek soudního znalce [REDAKCE] z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Z jeho závěrů plynulo, že obžalovaný není vzhledem k přítomnosti organické poruchy osobnosti s podezřením na rozvoj vaskulární demence chápat smysl trestního řízení a být v něm plnohodnotným účastníkem. Organická porucha na podkladě prodělaných cévních mozkových příhod znemožňuje posuzovanému chápat smysl trestního řízení a uzavírá, že nelze ani očekávat, že by se jeho stav vylepšil natolik, že by se v budoucnosti mohl úkonů trestního řízení plnohodnotně účastnit.

Protože soudní znalec nepředpokládal, že by se stav obžalovaného vylepšil natolik, že by se v budoucnosti mohl plnohodnotně účastnit úkonů trestního řízení, že by tedy mohl být souzen a potrestán, soud ještě zvažoval vypracování revizního znaleckého posudku. Obžalovaný byl soudně znalecky zkoumán již ve věci, vedené zdejším soudem pod sp. zn. 5 T 33/2022. Trestná činnost, pro níž byl obžalován v nyní projednávané věci se časově z části kryje se znaleckým zkoumáním soudního znalce [REDAKCE] a jeho údajným duševním stavem, neumožňujícím vůbec být souzen. Nápadný byl především kontrast mezi relativně sofistikovanou trestnou činností obžalovaného na úseku toxikriminality, kdy prováděl relativně logisticky, resp. komunikačně i organizačně náročné nákupy pervitinu v Praze a jeho distribuci, a to i na splátky, místní toxikomunitě, a jeho údajným zhoršujícím se duševním stavem.

Soud vypracoval přibrání znalce a současně usnesením ze dne 16. 9. 2024, čj. 3 T 86/2024-290, podle § 188 odst. 1 písm. d) trestního řádu za užití § 173 odst. 1 písm. c) trestního řádu trestního stíhání obviněného [REDAKCE] přerušil. Toto rozhodnutí chápal jako rutinní postup, který reflektuje dočasnou překážku v trestním řízení a brání umělému „stárnutí“ spisu po dobu znaleckého zkoumání, jenž je vzhledem k současné situaci záležitostí mnoha měsíců. Nicméně, uvedený procesní úkon napadla obžaloba stížností a Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře dne 7. 11. 2024 rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu k novému projednání.

2. Pokud jde o stanovisko stížnostního soudu, krajský soud v odůvodnění usnesení předně zdůraznil, že znalecký posudek [REDAKCE] uzavřel, že organická porucha osobnosti obviněného, rozvinutá na podkladě prodělaných cévních mozkových příhod, mu znemožňuje chápat smysl trestního řízení a nelze ani očekávat, že by se jeho stav vylepšil natolik, že by se v budoucnu mohl plnohodnotně účastnit úkonů trestního řízení. K obdobným závěrům ohledně psychického stavu [REDAKCE] dospěl v trestní věci obviněného, vedené u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 5 T 33/2022, znalec [REDAKCE]. Proto bylo v této další trestní věci [REDAKCE] usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 21. 3. 2024, sp. zn. 5 T 33/2022, pravomocným dne 7. 5. 2024, rozhodnuto podle § 231 odst. 1 trestního řádu za užití § 223 odst. 1 trestního řádu a § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu o zastavení trestního stíhání obviněného s tím, že tomuto duševní choroba, která nastala až po spáchání činů, trvale znemožňuje chápat smysl trestního stíhání.

Za takové situace – podle soudu II. stupně - v této trestní věci sice okresní soud správně přistoupil k předběžnému projednání obžaloby, a to z důvodu prověření okolností, jež by mohly odůvodňovat zastavení či přerušování trestního stíhání podle § 172 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku, popř. podle § 173 odst. 1 písm. c) trestního řádu. Měl tak však učinit ve veřejném zasedání, vyslechnout si znalce, jehož výslech sice nelze považovat za potřebné vysvětlení ve smyslu § 185 odst. 2 trestního řádu, ale zákon jej nevylučuje.

Soudu uloženo, aby nařídil hlavní líčení a provedl důkazy ke zjištění, zda tu jsou či nejsou důvody k přerušování trestního stíhání obviněného, popř. k zastavení tohoto trestního stíhání, byl-li by dán důvod nepřipustnosti trestního stíhání dle § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu. Soudu I. stupně také uloženo neopomenout vzít v úvahu, že ve věci Okresního soudu v Táboře sp. zn. 5 T 33/2022 bylo usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 21. 3. 2024, čj. 5 T 33/2022-585, pravomocně rozhodnuto podle § 231 odst. 1 trestního řádu za užití § 223 odst. 1 trestního řádu a § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu o zastavení trestního stíhání obviněného [REDAKCE] narozeného [REDAKCE] s tím, že obviněnému duševní choroba, která nastala až po spáchání činů,

trvale znemožňuje chápat smysl trestního stíhání a že v této věci byl následně podán návrh na uložení zabezpečovací detence podle § 100 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku obviněnému.

3. Soud následně nařídil hlavní líčení. Podrobně vyslechl soudního znalce [REDACTED] a provedl listinné důkazy a - jako přílohový - spis Okresního soudu v Táboře sp. zn. 5 T 33/2022. Soud se zaměřil na otázku smysluplnosti dalšího znaleckého zkoumání, resp. pochybností stran jednání, pro něž je obžalovaný postaven před soud, tehdejšího a současného duševního stavu obžalovaného. Zabýval se otázkou naplnění podmínek § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu.

Obžalovaný jevil neschopnost jakéhokoli vyjádření (viz str. 313 spisu, p.v. a zvukový záznam jednání), nemohl být vůbec soudem vyslechnut.

4. Soudní znalec [REDACTED] pak stvrdil svůj znalecký posudek a doplnil, že stav obžalovaného stanovil až k datu 23. 10. 2023, nikoli pro časový úsek trestné činnosti. Krom zhoršení psychického stavu, včetně kognitivních funkcí, v důsledku dlouhodobého zneužívání psychoaktivních látek, obžalovaný navíc prodělal dvě cévní mozkové příhody a jeho zdravotní dokumentace odpovídá nálezu znalce. K dotazu soudu a stran na možnou simulaci znalec uzavřel, že je sice možné, že mohlo dojít k určité agravaci (zveličování) potíží, nenazýval by to však vysloveně simulací, znalcem popsany stav odpovídal realitě.

5. Obžalovaný trpí organickou poruchu osobnosti, nikoliv ještě demencí, která by mu bránila se pohybovat v běžném životě (rozuměj: provádět aktivity, související s distribucí drog či útokem na oběť znásilnění). Neschopnost plnohodnotně se účastnit trestního řízení byla dána jeho expresivní afázií, tzn. neschopností se vyjadřovat, mluvit. Mohl ale na určitý povel jít a udělat věc, kterou znal a uměl. To, co obžalovaný u hlavního líčení demonstroval v jednací síni je právě expresivní afázie. Obžalovaný je schopen alespoň částečně rozumět řeči, ale není schopen souvisle se vyjádřit, tak aby mělo jeho vyjádření nějakou logiku, soudružnost. Expresivní afázie je jedním z následků cévní mozkové příhody. Pokud jde o ně, resp. o vztah k jednání, jenž je mu kladeno za vinu, konkrétně do května 2023 distribuci drog a 3. 3. 2023 znásilnění, považoval znalec za důležité zmínit, že první cévní mozková příhoda proběhla v květnu 2022, kdy obžalovaný ještě nebyl tak výrazně poškozen. Naopak, po cévní mozkové příhodě může dojít k ovlivnění volných vlastností mozku, k „odbrzdění“ sexuálních vzorců chování v důsledku poškození korových schopností, kontroly pudového chování. Až po druhé mozkové příhodě v říjnu 2023 došlo k tak výraznému zhoršení stavu, že již nemůže být plnohodnotným účastníkem řízení.

6. Pokud jde o otázku trvalosti stavu, s vysokou mírou pravděpodobnosti nelze očekávat zlepšení. Mírné zlepšení by mohlo eventuelně nastat při dostatečné rehabilitaci a motivaci obžalovaného, ale to nelze podle znalce příliš očekávat. Až tak zásadní zlepšení stavu, že by byl plnohodnotně schopen mluvit a vyjadřovat se, nelze očekávat.

Pokud jde o vztah mezi schopností chápat smysl trestního řízení a vyjadřovat se, obžalovaný ví, že probíhá nějaké trestní stíhání, že se dopustil trestného činu, nicméně chápat plně důsledky a hájit se, jeho schopnosti neumožňují. Mimoto, je velmi problematické a v podstatě neproveditelné zjištění schopnosti logické úvahy vzhledem k poruchám řeči. Obžalovaný ví, že nucen k pohlavnímu styku je trestné, ale podle mínění znalce není i s ohledem na cévní mozkové příhody schopen uvažovat v souvislostech a logicky uvažovat, tedy se ani hájit. Znalec si myslí, že obžalovaný není ani schopen, případně s obtížemi, číst a psát. Je podle něj možné, že obžalovaný při vyšetřeních v minulosti jednal účelově, avšak současně odkázal na CT vyšetření mozku, kde figurují skutečně výrazné, rozsáhlé změny na mozku a nové ložisko ve frontálních lalocích, v místě, které je v nejvyšší míře zodpovědné za psychické funkce.

7. Pokud jde o řešení situace z pohledu ochrany bezpečnosti před obžalovaným, veškerá léčba nepovede k ničemu. Jediný význam by měla izolace obžalovaného od vnějšího prostředí. Psychiatrická nemocnice k tomu nejsou zařízené, proto také znalec navrhoval uložení detence v detenčním ústavu.

8. Z takto provedeného dokazování jednoznačně vyplynulo, že jiný postup, nežli zastavení trestního stíhání podle § 223 odst. 1 trestního řádu s odkazem na § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu nepřípadá v úvahu. Klíčovou byla informace, že se duševní stav obžalovaného výrazně a v podstatě nevratně zhoršil po druhé cévní mozkové příhodě v říjnu 2023, tzn. zabývat se dále znalecky rozporem mezi tvrzeným duševním handicapem a trestnou činností, která zhoršení stavu předcházela, pozbývá smyslu. Soud především s ohledem na skutek, kvalifikovaný jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), b) trestního zákoníku, vyvinul maximální úsilí aby bylo prokázáno, zda obžalovaný nesimuluje obtíže ve snaze uniknout spravedlivému trestu, avšak ve světle ústního podání znaleckého posudku není možno učinit jiný závěr, že duševní choroba obžalovaného, jenž byla přítomna – především vinou zneužívání psychoaktivních látek – již v průběhu protiprávního jednání, se po spáchání činu zhoršila v takovém rozsahu, že trvale brání jeho postavení před soud. Proto rozhodl tak, jak je uvedeno výše.

9. Soud pouze podotýká, že s ohledem na závěry znalce je na místě, aby byl podán - po právní moci tohoto usnesení - podle § 239 odst. 1 trestního řádu obžalobou návrh, aby byla ve smyslu ust. § 100 odst. 2 písm. b), odst. 3 trestního zákoníku, obžalovanému [REDAKCE] uložena zabezpečovací detence, která zaručí ochranu společnosti před opakováním jeho jednání.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je stížnost přípustná, a to do **tří dnů** ode dne oznámení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře prostřednictvím soudu podepsaného. Právo podat stížnost nepřísluší tomu, kdo se jej výslovně vzdal.

Tábor 22. ledna 2025

Mgr. Martin Prokop v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Grulová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 28.01.2025. Připojení doložky provedla Petra Čabáková dne 14.02.2025.

